

Sy-li ŝpěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Boh pak swěrný
Prěz spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty ŝpěwaŝ,
Swěrnje džěłaŝ
Wšědný dny;
Džeń pak swjaty,
Duŝi daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwność je;
Ziwa woda,
Kiž Boh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželŝke łopjeno.

Wudawa ło kóždu łobotu w Šsmolerjez tmbicziŝczerni w Budaiŝinje a je tam ŝa ŝchwórtlětnu pŝchedpłatu 40 pj. doŝtač

Čtonubi.

1. Kor. 13.

Kaž ło pučowať w puŝezinje nad oasu wjeŝeli, kotraž jemu woŝchewjenje a khlóđk ŝteža, tak drje ło my w tutym wot hi-
dženja žadoŝczow napjelnjnym čaŝu naŝeho Božeho ŝłowa
wjeŝeliny, tuteho kraŝneho khlwalobneho khlěrluŝcha ŝwjateje
luboŝče. A džiwnje, runje tón muž je tutón wyŝoki khlěrluŝch
luboŝče ŝpěwał, kotrehož japoŝchtokŝe žiwjennje běŝhe lute bē-
dženje ŝ hanjenjom a hidženjom, ŝ pŝichlódženjom a ŝlōŝežu,
ŝ pŝeŝečžehanjenmi a ŝnjertnymmi ŝtrachami. Š wotkal wón to
ma? je to na roli jeho čžělneho žiwjenja naroŝtko? Ach nē.
Hidženje pŝečezimwo kŝeŝezanŝtwu nēhdy jeho wutrobu napjel-
njeŝhe; Jeŝuŝowych wučownikow pŝeŝečžehačž, bēŝhe jeho wje-
ŝele. Ale wot teho čžafa ŝem, ŝo je ło wón ŝwojemu powyŝe-
nemu Šbōžnikaj ŝa wobŝedžerŝtowo podať, je ta rēka wēčžneje
luboŝč jeho hidženje we wutrobje wuhaŝla a jeho teho ja-
poŝhtoka Jeŝom Khrysta ŝezniŝla, kotryž niž jenož na tak wu-
trobu hnujaze waŝnne wot luboŝče rēčezč wē, ale kotryž je,
čžerjeny wot luboŝče, tež hotowy, ŝwoje žiwjenje ŝa ŝwojich
bratrow podačž, ŝo by jich ŝa teho Knjeŝa doŝyl. Pŝchetōž niž
jaŝo ŝyncžazy moŝas abo kllincžazy ŝwōncžł je Pawoł jow wo lu-
boŝči rēčzał. Nē, luboŝč je mōž jeho žiwjenja, kotraž jeho pŝeŝ-
kraje a morjo wjedže, židam a pōhanam wjeŝoku powjeŝež wot
jich Wumōžniŝka pŝchinjeŝež. Luboŝč jeho čžeri — niž ŝ jenotli-
wym, wulkim, wobdžiwantym ŝtutkam, wjele bóle ŝ temu, we
wŝchēdnym ŝprōžnitwym powołanŝkim džěle pod wŝchelaŝimi pró-
žami a pŝeŝečžehanjenmi ŝwoje žiwjenje w ŝlužbje woŝadow pŝe-
čžiničž a „kōždy čžaf woŝoko noŝycz to mrrēče teho Knjeŝa Jeŝom

Khrysta na ŝwojim čžěle“. Woprawdže, tajŝi muž mōže na ŝwoje
woŝady a tež nam piŝačž: Šteječe ŝwēru ŝa tymi khlěpŝchimi
darami. A ja chžu wam hiŝeče kraŝniŝchi pučž poŝaŝačž. Šteječe
ŝa luboŝežu. Abō ŝo to je ŝłowami japoŝhtoka Žana wupraju:

Džēčžatka, lubuječe ło mjeŝ łobu!

1. Čžehodla mamy ło lubowačž?
2. Kať mamy ło lubowačž?
3. Š wotkal tajku luboŝč doŝtanjemy?

1. Čžehodla mamy ło lubowačž? čžeho dla Knjeŝowy ja-
poŝhtok, kŝeŝezanŝkej bratrowŝkej luboŝči tajku waŝnoŝč pŝchi-
žpiva? Na to nam naŝch Šbōžnik wotmolwi, hdyž rjekuje: Na
tym budže kōždy pōŝnacž, ŝo wy moji pōŝli ŝeže, hdyž luboŝč mjeŝ
łobu macže — luboŝč je po tajkim ŝnamjo Jeŝuŝowych wučow-
nikow. A naŝch japoŝhtok nam to w naŝch epistolii roŝkłažže,
hdyž piŝhe, ŝo wŝhitte dary, wŝhitka mudroŝč, wŝhitke tať
mjenowane dobre ŝtutki žaneje hōdnōŝče nimaja bjeŝ luboŝče.

Šo my rēčezč mōžemy, to je nēŝto rjane a kraŝne. Bjeŝ
rēče njeby žana žyrkej byla a žane pŝedowanje, žana ŝhula a
žana wučžba, žane towaŝtowo mjeŝ ludžimi. Š rēčžu a ŝe
ŝłowom mōžemy my wutrobu hnučž, roŝom roŝwēlličž, wolu po-
lěpŝchicž, čžłowjeŝka pŝched ŝlym wobarnowačž a jeho ŝ dobremu
dowjeŝež. A komuž je we woŝebitej mērje dar ŝrēčžnitwoŝče a
tón mōže tyŝazam ŝa žohnowanje ŝajeny bječž, ale ło wē, jenož
potom, hdyž ło tajki dar do ŝlužby kniczomnoŝče, ŝebicžitwoŝče a
čžeŝezelaŝomnoŝče njeŝtaji, jenož potom, hdyž wón ŝawicžž a nje-
pŝečželŝtowo, ŝlōŝč a hidženje wubudžicž njecha, ale hdyž tajka
rēčž wot čžłowjeŝka wuidže, kotryž je we ŝwojim Boŝy ŝaŝoženy,
wuidže ŝ wutroby pŝeŝe Duŝa Božeho ŝwječženeje, w kotrežž ta
luboŝč byđli, kotraž to ŝwoje njephta, ale derjeŝicže a ŝbože

blížsčeho sa čaš a wěčnošč. Sewaš ſu te ſłowa kaš ſynczajz mošas a ſłinczajz ſwóncš. Pšched Bohom wone ničžo njeplacža.

Wěščežič, to rěka, pšchichodne wěžy do přědka prajicž, ſwjate pišmo prawje ſrošmnicž a wuſkladowacž wjedžecž, k temu tón dar wobšedžecž, wščitke potajnišwa wuſlědžicž, wščitke radu a pucže Bože, wščitke potajnišwa wěčnoščje a taš ſo k tajšemu pošnacžu pšchēbēdžicž, ſo w njebešach a na ſemi ničžo njeje, ſchtož bychmy my njerošmili — my tajke dary ſa ſnadne dzeržecž nochzemy, haj, my dyrbinu naſch čaš wobškoržowacž, ſo wón tajke dary taš hušto jazpiwa a wot Boha a jeho ſłowa taš mašo wě, — ale najhlušče pošnacže ſame, hjes luboščje, hiščeže nišoho Bohu ſpodobneho ſchēšezana nješčini. Haj, hdy by móžno byšo, ſo by nam we wutrobje wěra bydlifa, taš hylna, ſo mohla džiny dokonjecž, ale wona by hjes luboščje byla, potom wona pšched Bohom ničžo placžila njeby. Pšchetož pšched Bohom jenož ta wěra placži, kotraž je pšches lubošč džēlawā.

Tež ſkutki ſmilnoščje, haj, ſamo martrašfa ſmjereč, hdyž něchtó teho Knješa dla na palazh ſchēžepowž ſtupi — pola čłowjekow wyšofo wažene — tola, hdyž ſo to wščitko ſtanje, ſo bychmy wot ludži widžani byli, abo ſo bychmy ſebi ſ tym ſbóžnošč dobyli a ſwēdomnje ſpokojili, dha nam to ničžo wužitne njeje. Pšchetož Bóh na wutrobu hlada a ſebi lubošč žada, dale ničžo.

Taš je nam naſche Bože ſłowo, kaš rjenje tež jeho ſłowa ſłincža, móžne ſhutne pokutne přēdowanje. Njech ty džekacž króč prajicž: ja ſym ſchēšezan; pšchetož ja wěrju do teho Knješa Ješom ſhryšta; ja khodžu ke mšchi a k Božemu bliđu a ničžo njeprawe njecžinju, dha tebi japošchtol Pawol rjeknje: „Nimašch ty žaneje luboščje, dha ſ twojej wěru a ſ tvojim ſchēšezanštwom ničžo njeje, dha wščitke twoje wjedženje a rēčenje, twoje čžinjenje a čžerpjenje žaneje hódnoščje nima.

2. A ſo ſo něk ſebje ſamych njebychmy ſjebali a hižom luboščj ſwēta ſa pravu luboščj njedžerželi, dha nam něk Knješow japošchtol pokaže, ſo wón ſeršifu, čžlnu luboščj njemēni, niz luboščj, kotraž ſe ſtareje, njewobrocženeje wutrobny wuroščje, tež niz macžernu luboščj, kotraž, hdyž ſo jenož mjenuje, nam wutrobu čžoplu ſčžini a dušchu džakomnu, ně, ta prawa Bohu ſpodobna luboščj wuſhadža ſ njebjā, wona ſo w khodženju ſa tym Knješom ſama naſcha ſčžini a bydli jenož w jenej wot Božeje hnady wobnowjenej wutrobje. A tutu luboščj nam nětko tón japošchtol ſ krótkimi, ale krašnymi ſłowami wopišuje a ju nam jašo ſchpihel pšched wocži džerži, ſo bychmy ſo w nim wobhladali.

Tuta luboščj, pišche japošchtol, je ſčžerpna a dobročžiwā; ſčžerpna, pšchetož wona wšcho ſnježe, wšcho wēri, wšcheho ſo nadžija, wšcho pšchecžerpi. Wona ſo njeda roshnēwacž. Se žanej njeprawdu, je žanym franjenjom, ſe žanym njedžakom ſo wona k hnēwej wabieč njeda, ale wona wščitko ſ čžichofčžu ſnježe, pšchi tym wščitko wēri, to rěka, wot teho bližsčeho pšchēzo najšpšche wēri a wšcheho ſo nadžija, čžaka wot jehoho dnja k drušhemu, ſo budže bližšchi ſwoju njeprawdu ſpóšnacž a ſo wobrocžicž. A pšchi tym je ta luboščj tež dobročžiwā, to rěka, wona niz jenož ſ došhocžakanjom to ſke pšchenješe, ale jo tež ſ dobrotu ſaplacži, je pšchēzo k wodaowanju a ke kóždej pomozhy hotowa.

Luboščj njeje ſawištnā, ale temu bližšchemu jeho ſbože poſchēwa; wona njeje ſamopašchnā, t. r. wona te ſlaboščje bližsčeho won njepraha, ale je radšcho pšchitryje. Wona ſo njēnaduwa a hrošuje njecžini. Wona ſo ſama njekhwali ani na njēnej a kublo, na rošom a wjedženje njetwari, wona wščitke njepšchiftojne, hrošne wašchnje hidži a ma na wščitkim dobrym a nadobnym ſwoje ſpodobanje, wona ſwojich pšchedſtajenych čžēſeži a je dobročžiwā tym napšchecžiwō, kotšž ſu jej poddani. Wona ſo njēraduje na njeprawdoščji, ale ſo ſobu ſraduje na prawdže.

Wona brachi bližsčeho na ſwētko njeprahinješe, ſo by potom ſ njēſmilnym ſudom wo nich ſudžila, ale wona tež pola hšubokopadnjenych hiščeje ſa dobrými počžinkami pyta, ſa ſbytkami Božeje podobnoščje, ſo by, na to ſo ſašožo, napominala a prošyla a taš wumóhla, ſchtož čže ſo wumóž dacž.

Luboščj njepraha to ſwoje: haj, to je praweje luboščje wašchnje: niz ſa ſwojim lošchtom a žadanjom, niz ſa ſwojej čžēščju a ſwojim dobytškom wona njēſteji, ale ſa derjehičžom a ſbožom bližsčeho.

To je ſwjateje luboščje krašna drašfa. O kaš wona pšchēčžiwō nam ſwēdēči, kaš wona wobškoržuje naſchu njēſčēžerpliwofč, hdyž ſo nam ſda, ſo ſmy podarmo džēkati, naſch horjazh hnēw, hdyž naš franja, naſchu ſawifeč, hdyž ſo bližšchemu derje džē, naſchu hordofč, hdyž my mēntimy, ſo jeho pšchetrijchimy, naſche žyle čžinjenje a ſadžerjenje, w kotrymž nam taš mašo na tym leži, hacž my druhim pohoršch dawamy abo niz, a niz napšledk naſchu ſebicžiwofč! Wšchak tola wjele ſchēšezanow ſwoje žyle žiwjenje ničžo dale njepraha hacž jenicžy ſwój dobytš; ſwojeho bližsčeho dla paš woni žadny porš njēſhibnu.

3. Čžemy my prajicž: tajka luboščj, kaš ju nam jow japošchtol wopišuje, na ſemi njeje. Jeneho ja ſnaju, kotryž je w tajke luboščji khodžik: naſch Knjes a Šbóžnik. Kaš bēšche wón lubowal tych ſwojich, kiž w ſwēčeje bēchu, taš lubowalche jich hacž do kónza. A jeho luboščj njepšchecžesche jenož tym, kiž wokofo njeho bēchu; tež žlonikow a hrēšchnikow, ſpróžnych a wobēžeržentych, khudych, khorych a wopuſchčeržentych wón do ſwojeje luboščje wobſamſnje. My ſlyšchimy, kaš jeho luboščjīwa wutroba na tych ſwojich ſkorži: Taš došho ſym ja pola waš a wy nje njēſnajecže? Ššlyš ſmilrišteje luboščje we wocžomaj wón na Jeruſalem hlada a jejnym džēčžom wobſwēdēči, ſo je wón jich ſhromadžicž čžyž kaš paša ſwoje kurjarka pod ſwoje ſchidka. A w jeho poštnym čžaju — my ſnowa we wrotach tuteho čžaja ſtejimy — kajka luboščj! Wšchitka ſłofč jeho njepšchecželow jeho hórkeho njēščini, wšchitka njēkwērnofč jeho wučžobnikow jeho njerošhnēwa, tež najčžēžiče čžerpjenje jeho wot naſtupjeného pucža njewottrašchi. Ta w naſchim Šbóžniku ſjewjena luboščj wšcho pšchēnješe, tež ſchiz, tež tamnu ſtyjškofč, jašo ſo wón wot Boha wopuſchčerženy ſačžuwajche, tež hórku ſmjereč. Šlaj, wón je naš přēdy lubowal! Duž lubujmy jeho jašo a lubujmy ſo mjēš ſobu jašo jeho wučžomnižy.

Šačžuwamy-li my hubjenštwō naſcheje na luboščji taš khudeje wutrobny, dha ſtupmy pod ſchiz a čžerpajmy ſ rēki luboščje, kotraž tam bēži, luboščj ja luboščj, ſo bychmy ſwój pucž ſchli, ſwoje wocži jašne a pšchecželne, ſwoje wutrobny wotewrjene, a čžople, ſwoje ruzh ekſžifoni, n umlš ſſ čžij ſiſtžžitž, bodženi wot hordofčje, pšchēzo čžičžiči wot ſebicžiwofčje, pšchēzo ſwērnijšchi w potwošanju, pšchēzo wutrobnišchi we wobſhadže ſ bratrami, pšchēzo hotowišchi pomhacž, trošchtowacž, ſwjekelecž, poraženym ſašo horje pomhacž, wocži a wutrobny tam poſawacž, hžēž luboščj wšchitkich ſwērných wēčžnje wobſboža. A temu pomhaj ty nam ſam, ty wēčžna luboščj.

Luboščj, ſy ty poručila, ſo ſo mamy lubowacž,
Daj, ſo morwa dušcha živa we luboščji mohla ſtačž,
So tež luboščj wot ſo damy, a ſo kóždy wě, ſchto ſmy,
So my jedyn narod mamy a ſa jenoh' ſtejimy.

Šamjenj.

Kraŕnosć lubosće.

— 1. list na Korinth. 13. —

Głóŕ (W. miŕ. harfa, czo. 138): Mój Jeŕuŕ kral je zc.

Njeh kherlusch klineŕi radosćiwych,
njuh kraŕnosć khwali lubosće! —
Bóh, Wóczeŕ ŕiwěta, miłosćiwych
na ŕlónzu lubosće ŕo hrěje
Esyn pschichoł lubosće je jeho
A nam i njebjeŕ, — sboŕa ŕórkło wŕŕeho.

Na ŕlónzu róŕa kraŕna keŕže
a napohlad ma lubošny;
naó ŕlónzu lubosće ŕo hrěje
kaŕ czeŕiw tak ŕeraŕ sboŕowny.
Glej! lubosć, pruha i Boha miła
je studŕen sboŕa, — wěcznje žiwa.

Esam jashk najwyschŕi je něm
bjes lubosće — ŕiwóncz moŕŕŕny.
Ach! je ŕhonjenja mudri wěm
jo bjes lubosće ŕiwět je sth;
wŕŕe dary, kaŕ wŕŕe kubla jeho
bjes lubosće ŕu korjen steho.

Njeh najwjetŕe je horjo cŕaŕne,
wŕŕo lubosć i Boha pscheczeŕpi;
kaŕ wopokaŕma dawo kraŕne,
ŕo na nihdy ŕo njeŕhubi!
Je ŕeŕeŕna, dobroczřiwa, ŕprawna,
a khwalba jejna wŕŕudŕom ŕrawna.

Njeh najrjenŕa je kraŕnosć ŕiwěta,
wŕŕu lubosć i Boha pschětraŕe;
hdyŕ pohubja ŕo cŕaŕ a lěta,
wŕŕa mudrosć cŕlówŕka ŕahinje;
— dže lubosć nihdy njewupanje,
na nej ma wěcznosć ŕpodobanje.

Wŕŕo tudy je bjes dokonjenja
a ŕawoŕtanje njeŕŕe;
wŕŕo požada ŕej wumóŕjenja,
pschincz k dopóŕnaczu cŕlowjek chze. —
Ach, k wěcznosći ŕo poŕbėhujmy
A lubosći ŕo poŕwjeŕujmy! —

Do widŕjenja raŕ wěra wuóŕže,
a nadŕija i nej pschestanje;
do kraŕnosće paŕ lubosć póńdŕe
a njebja ŕlónzo woŕtanje. —
Duŕ w lubosći hieŕ k njebju chzemj,
ŕo kraŕnosć wěcznu herbujemy! —

M. U.

Wo njebju a heli.

(Pocracŕowanje.)

Alle jako bėŕe tyŕaŕ lět ŕajŕŕo, ŕascheczeŕa wulki ŕelesny samŕ
na wrotach a Pětr ŕastupi. „Ró“, ŕo wraŕŕa, „kaŕ ŕo cŕi lubi?“

Duŕ ŕo bohatty muž zŕle roŕŕobi: „Kaŕ ŕo mi lubi? Schpat-
nje ŕo mi lubi, zŕle schpatnje! Tak schpatnje, kaŕ móŕe ŕo někomu
w tajtm njeknicŕownym hrodŕe lubicŕ. Kaŕ móŕeŕ ŕebi jenoŕ

myŕlicz, ŕo móŕe tu cŕlowjek tyŕaŕ lět dolho wutracz? Njeŕŕy-
ŕchich nicŕo, njewidŕich nicŕo, nichó ŕo wo tebe njeŕtara. Waŕŕe
wŕŕoŕŕwalene njebjeŕa a waŕŕa wěczna ŕbóŕnosć ŕu ŕama
hola ŕa, Eŕu zŕle kŕudobna naprawa.“

Duŕ Pětr zŕle roŕŕiwany na njeho pohladny a prajesche:
„Ty drje do zŕla njewěŕch, hŕŕe ŕh.“ Ty drje ŕebi myŕlicŕ, ŕo
ŕh w njebjeŕach? Eŕy w heli. Eŕy ŕo tola ŕam do hele pschal.
Tutón hród ŕkuschka k heli.“

„A heli?“ wospjetowaŕŕe naŕróžany bohatty. „Do tola
jow hela njeje? Hŕŕeŕa ŕu cŕert a woen a kotoŕ?“

„Ty drje měniŕch“, džesche Pětr, „ŕo ŕo hrěŕnizy pjeŕeja,
kaŕ ludŕo baja. Temu tak njeje. Alle ty ŕh w heli, ŕpuŕeŕŕe ŕo
na to a to jara hłuboŕo nutzka, ŕo móŕeŕch mi hiŕo ŕel cŕinicz.
Bo cŕaŕu drje to ŕam pytnješ.“

Duŕ padny bohatty muž zŕle roŕŕorjeny na ŕad do ŕwojeho
džedoweho ŕtoŕa, džerŕesche ruŕy psched woblicŕo a plakaŕŕe:
„W heli, w heli! Ja wbohi kŕudy cŕlowjek, ŕchto budŕe jo mnu?“

A ŕaŕo miny ŕo ŕto lět a ŕaŕo ŕto a cŕaŕ bu bohatemu cŕlo-
wjeŕej ŕalostnje dolhi, kaŕ, to ŕebi nichó wumyŕlicz njemóŕe.
A jako bėŕe ŕo druhi tyŕaŕ miny, Pětr i nowa ŕastupi.

„Ach!“ ŕawoŕa jemu bohatty napscheczo, „mi je ŕo tak jara
po tebi ŕtyŕkalo! Eŕym tajŕi ŕrudny! A tak kaŕ nětko, ma to
pschezo wostacz? Zŕlu wěcznosć?“ A po khwili pocracŕowaŕŕe:
„Eŕwjaty Pětrje, kaŕ dolho dha traje wěcznosć?“

Duŕ Pětr wotmolwi: „Hdyŕ ŕu ŕo hiŕeŕe tyŕaŕ tyŕaŕ lět
minyŕe, potom haŕle ŕo ŕapocŕnje.“

Jako bėŕe to bohatty ŕlyŕŕaŕ, padny jemu hłowa na hruŕŕ
a wón ŕapocŕa horzo placz. Alle ŕwjaty Pětr ŕtejesche ŕady jeho
ŕtoŕa a ličesche ŕradŕu jeho ŕlyŕy, a jako widŕesche, ŕo bėŕe jich
telko, ŕo jemu Bóh tón ŕnjes wěŕeje woda, duŕ džesche: „Bój,
chzu tebi něŕŕto prawje rjane poŕaŕacz. Wěm horkach na lubi
w ŕeŕenje ŕukowu džerku, psches kotruŕ móŕeŕch troŕŕku do njebjeŕ
pohladacz.“

Eŕwjaty Pětr wjedŕesche jeho po lubinym ŕfhodŕe horje a
psches wŕŕelaki ŕtary retomaŕ hacŕ do maŕeje komorki. Jako
bėŕŕtaj do tuteje ŕastupiloj, ŕaŕwěŕi ŕo psches ŕukowu džerku
ŕlota pruha a trjeŕi runje cŕolo ŕwjateho Pětra, tak ŕo ŕo to
ŕdaŕŕe, kaŕ ŕo bychu ŕo pŕomjenja nad nim horike.

„Do je i woprawdŕitŕych njebjeŕ!“ džesche bohatty tŕŕepotajo.

„Haj“, wotmolwi Pětr, „nětko pohladaj psches džerku!“

Alle ŕukowu džerka bėŕe kuff wŕŕoŕo horjeŕach na ŕeŕenje
a bohatty muž bėŕe maŕy toŕŕy, tak ŕo k nej njemóŕesche
doŕahacz.

Dyrbiŕch ŕo nacŕahnyez a na porŕty ŕtupicz“, džesche Pětr. Duŕ
ŕo bohatty jara napinaŕŕe, tak, ŕo ŕo jemu ŕtónecŕnje tola poradž,
do njebjeŕ pohladacz. Tam ŕedŕesche Bóh tón ŕnjes na ŕwojim
ŕlotym ŕtole njes mwróŕelemi a hwěŕdami w zŕfej ŕwojeje psche
a kraŕnosći a wokoŕo njeho wŕŕitŕy jandŕeljo a ŕwjecŕi.

„Ach“, ŕawoŕa bohatty, „to je tola kraŕnje a rjenje, kaŕ ŕebi
to nichó na ŕiwěŕe pschedŕtajicz njemóŕe. Alle praj mi, ŕchto je
tola tón, kiŕ k nohomaj Boha teho ŕnjesa ŕedŕi a mi runje ŕwój
ŕŕibjeŕ pschiwobroczo?“

Do je tón kŕudy, kiŕ je na ŕiwěŕe bliŕko pschi tebi bydlit, a
je i tobu hromadže k nam horje pschichoł. Jako wamaj pschi-
kaŕŕach, ŕebi wumyŕlicz, kaŕ chzetaj ŕo we wěcznosći měcz, je ŕebi
kŕudy jenoŕ heŕŕku pschal, ŕo móhŕ ŕo Bohu temu ŕnjesej k noho-
maj kŕudnyez. A tu je runje tak doŕtal, kaŕ ty ŕwój hród.“

A jako bėŕe to prajit, i cŕicha woteńdŕe, ŕchtoŕ bohatty ani
njepytny. Pschetoz ŕtejesche pschezo hiŕeŕe zŕle cŕicho na porŕtach
a hładaŕŕe do njebjeŕ a njemóŕesche ŕo nahladacz. Bėŕe drje
to ŕa njeho jara cŕezŕo, pschetoz džerka bėŕe wŕŕoŕo, a dyrŕjesche:

pschezo na porstach stejecz; ale czynjesche to radny, pschetoż to, schtotz widzesche, bėsche nimo mēry rjane.

„A jako bēsche ƚo sažo tƚyżaz lēt minylo, pschindze Pētr pofledni ras. Tu stejesche bohatty muž pschezo hyscheje w komorzy na lubi pschi seženje na porstach a hladajche stajnje do njebjes a bēsche tak ƚo do hladanja podnurił, so njebēsche ani pytntl, so bēsche Pētr jastupil.

Stōnczynie jemu Pētr ruku na ramjo polozi, so ƚo wobroczi, a dżesche k njemu :

„Bōj so mnu, ƚy dołho doscz na porstach stat! Bōh je czi tvoje hrēchi wodak; ƚmēm cze do njebjes wjescz. Njewērno, ty mohł to wjele lōzo dostacz, jeli by to chyzł!”

— Rōnz. —

Wōjnyszj jeczj.

Ś Frantzowske je nāscha wyschnoścz sažo wo wumēnjenju jatyh jednaka. Nēmiska je nanjetowala, so by ƚo 20 000 staršych ƚwōjbnych nanow i Nēmsteje, kotřiz ƚu w Frantzowskej jeczj, sa 20 000 tajlich Frantzowsow, kotřiz ƚu w Nēmstekej jeczj, wumēnile. Frantzowsta je tutōn namjet wotpofasala. Na to je Nēmiska namjetowala, so by ƚo 4000 Nēmzow sa 5000 Frantzowsow wumēnilo; też do tehole Frantzowsta njeswoli, ale ƚebi žadajche, so by Frantzowsam hyscheje wjazy pschiswolene bylo. Czehodla to tak cżini? Wona ƚo boji, so by potom hyscheje bōle snate bylo, kał wjele hubjenšcho ƚo i blałami najschi jeczj w Frantzowskej maju hacz frantzowszy jeczj pola nař, a wona ƚo boji, so bychu czi wumēnjeni Frantzowsjo w ƚwojej domišnje potom zplenu frantzowskemu ludej-tu wēnoscz wo Frantzowskej a jeje swjastarjach a tu wēnoscz wo Nēmstekej prajili, schtotz by frantzowskej wyschnośczj a jeje swjastarjam drje hacz na najnjesubšcho a ƚnadz ƚamo straschne bylo. W Nēmstekej je 410 000 Frantzowsow a wjazy hacz 7000 ofizerow jatyh, to je i najmjenšcha dwōjzj telko, kelkož je Nēmzow w Frantzowskej jatyh. —

Ś Frantzowske ƚmny šhonicz dyrbjeli, so tam frantzowske žony, kotrež chzedza knjenje bycz, na hařy do najschich jatyh i pschedeschnikom bija. To je šrudnje doscz! Šrudnišcho pał hyscheje to, schtotz sažo a sažo šhonimny a w nowinach cžitamy, so ƚo mjenujzj tu a tam hołzy, haj też žony najscheho kraja a luda tak pscheczjwo wōjnškim jatym sadžerža, so je to hařba. To njeje jenož pscherada ƚwojeje czejeje, nē to je też pscherada wōtzneho kraja a luda. To praji nam hižo, so ƚo wschē tajke i jastwom khostacz maja. Tu njemōze ƚo też prajicz, kaž ƚo to husto praji: to je we wullich mēstach tak! to je w fabrickich mēstach tak! Też na wřach je to i tutym sadžerženjom tak! A schtotz nētko k temu hyscheje prajimny, so je ƚo prajilo, so je to też w Šerbach tak, wošebje i ruřowskimi jatymi, i kotřymiz ƚo Šerbja we ƚwojej rēczi lēpje srosymja! Mōžemy my tuto wuprajenje njewēnoscz, ƚu mjenowacz! So to mōhli — a my to dyrbinny mōz! — to je ƚwjaty nadawł sa nař wschēch, pschede wschēm najschich šerbškich hołzow a žonow najscheje šerbškeje mřodžimny, też domjajeje kaž czeladneje, pschede wschēm pał też najschich staršich, najschich staršich, najschich hospodarjow a hospošow a wschēch tych, kotřiz wōjnškich jatyh maju. Pētnje a rjenje to, so je mjes nami ta kšchesczanska luboścz domach, kotraž też njepšcheczjelej dobrego wopokaže, wschudžom tam pał, hđež ƚo tak hanibneho stawa, je sa czišnjena, sažpjena a pscheradžena kšchesczanska luboścz a wōtznokrajna luboścz a to czejeje, to prawe czejeje a waženje ƚameho ƚo.

Kšchesczanska luboścz k jatym njech ƚo wopokaže nētkle też w tym, so ƚo tym jatym, wošebje też ruřowskim, to žyle bohastwo Božeho piřma pokaže a pofkiczj a ta krařna jařnoscz Božeho ƚłowa jařwēczi. Najsch Miřionski Bořol je w ƚwojim

1. cziřle tuteho lēta hižo na tole pofasal. Tu budz hyscheje ras prajene, so k. farat Horst w Barlinje N. 4 na Žwalidnej drōřy 4, nowe testamenty w ruskej rēczi cziřchczane darmo pschipośezjele a dobrowōlne dary sa dalewjedjenje a pschowanje tuteho špomōžneho škutka pschijimuje. Wono ƚnadz by najednorischo bylo, bychu-li najschi hospodarjo a najsche hospošy tute ruřowske testamenty psches ƚwojich duchownych šhromadnje škajali, kotřiz budža drje wschitzy rad šwōlniwi, je škasacz a te dobrowōlne dary pschijimacz a dale dawacz. Tak bychmy i dobom też jedyn reformazyřki škutk dokonjeli.

Ś bliska a i daloka.

— Wo Brestu Litowskim ƚo wjele rēczi, jenož niz wo tym mēry, na kotřyz žyly ƚwēt cžaka. To je na tym ležane, so wot njepšcheczelskeje strony tam po prawom nichtō njeje, kotřyz by mozy a dowēry doscz mēł a tajki mēr i najschimi wotpōřkanzami jeznicz mohł. Pschede wschēm pał ƚo tam to jene pofasuje, so mjenujzj jedyn Trozki a czi druřy jeho šhobumōzni ƚebi na to ani njemnyřla, te ƚłowa wo šwōbodze, runopravje atd., kotrež i mōžnymi hlořami do ƚwēta trubjachu, też do škutka stajicz a wēnoscz jeznicz. Nē, wobštejnōseje po žylej wulkej Ruřowskej ƚu wjazy hacz šrudne a dyrbjale kōždeho hižo najschala wotraschicz, i tajkimi myřliczkami ƚo pscheczelicz. A tola ƚu ƚo też w Nēmstekej, kaž nējchto prjedy w Awstriskej tajzy namałali, kotřiz to cżinjachu, haj, kotřiz i wjaz hacz je ƚłowom jenož sa nje abo podobne wustupowachu.

Šrudny pschewodžer tajlich myřlow bē też to šchtrařkowanje, kotrež jenož njenasta i hospodariřkich pschiczinow. Wono je bylo, njech ƚo k temu praji, schtotz chze, pscherada wōtzneho kraja, wōtzneho luda, wōtzneho wōjřka, pscherada ƚwojich džēczj a džēczidžēczj, ƚwojeho pschichoda, haj pscherada ƚameho ƚo. A to jeniczle samokwjenje, kotrež namałamy, je to, so ƚu czi, kotřiz šchtrařkowachu, sařlepjeni byli. So ƚo tajzy mřodžj hōłzy a te mřode hołzy jařlepicz dachu, sa to mamny drje też hyscheje samokwjenja, žanecho pał sa tych, kotřiz jich jařlepichu. Tola, hđyž ƚo tute rynczki piřaja, je i žylym šchtrařkowanjom nimale ke kōnzzej. Woczi buřchtej bōle abo mjenje psches šwonkowne kaž šnutskowne wliwny wotewrjenej, a tam, hđež to hyscheje njeistej, šwonkowna mōz mēr kaže.

Czehodla je ƚo tajkeho stalo? Tehodla, so je wulki džel luda, niz jeno we wullich mēstach ale też druřdže, dawno sabyl to ƚłowo: „Šwoje živy dny mēj Boha psched wocžomaj a we wutrobje a hladaj ƚo, so do žaneho hrēcha njeswolisch a nječinišch pscheczjwo Božeje kařni.“ (Job. 4, 6.) Šdy by najsch lud po tutych ƚłowach živy byl, njebychmy tuteho šchtrařkowanja mēli w tutym czeřkim, rosřudžym wōjnškim cžakju, njebychmy nē schtotžkuli druřeho też mēli! Duř tehodla, kelkož nad nami, džeržmy ƚo ƚami a džeržimny tych ƚwojich k tutemu ƚłowu, k Božemu ƚłowu, k Bohu, potom budžemy ƚo też prawje sadžeržecz pscheczjwo wōtznemnu krajej a najschim rjekam k wjecžoru a k pofodnju, hđež ƚo pschezo dale horzo wojuje a hđež hyscheje horžyřcheho wojowanja na nich cžaka!

— Bibliřki pucznik ja lēto 1918 je nētko wuřchol a dořtanjesch jōn pola knjeřich duchownych, kaž na hewal snatych mēstach. 25 pj. je jeho wōjnřka płaćijna. Wōjnřke bēchu też te pschiczimny, so tak pofdže wuindze. To budže kōždy nētkle samowicz a pōndže je ƚwojim šerbškim Bibliřkim pucznikom psches tuto wōjnřke lēto, kotrež ƚo, da-li Bōh, nam do lēta mēra pschewobroczi. —

Zamolwity redaktor: farat Wyrgač w Nosaćicach.

Soburedaktor: farat Mrōzak we Łupoji.

Čiřceř a nakładnik: M. Smoleř.